

Deel 4: Deelnemer Ralph van Kasteren

In 2016 kregen vijf Amsterdamse daklozen een pinpas met tienduizend euro én 24-uurs coaching. TV-maker Beau van Erven Dorens volgde hen een jaar lang met de camera. Dankzij de gemeenteraad heeft Haarlem een vergelijkbaar project, maar zonder camera's: *The Haarlem Project*. *Straatjournaal* volgt dit bijzondere experiment en de betrokkenen.

Verstandig omgaan met tien mille

TEKST: JESSICA HOOGENBOOM / FOTO: HEIDI BORGART

Een zonnige maandagochtend in maart. Stipt op tijd loopt Ralph van Kasteren (42) - skateboard in de hand, shaggy tussen de lippen - het pleintje voor de bibliotheek in Haarlem op. "Met of zonder hoedje?", vraagt hij, als fotografe Heidi haar camera pakt. Het wordt mét hoedje, hoewel hij dit eigenlijk alleen tegen het zweten draagt. Tijdens het skateboarden bijvoorbeeld. Dat doet hij het liefst 's nachts, in een parkeergarage, want dan kan hij tenminste allerlei capriolen uithalen zonder de aandacht te trekken. Hij legt uit dat zijn rechterlijke machtiging is verlengd, waardoor hij weer gedwongen opgenomen kan worden als het mis gaat. "Ik moet dus geen woede-uitbarsting op straat krijgen ofzo. Dat kan gebeuren als een auto mij van de weg rijdt. Daarom probeer ik dat soort situaties te vermijden."

Totaal verbouwereerd

Ralph is een van de vijf dakloze deelnemers van *The Haarlem Project*. Op 1 december kregen zij te horen dat ze waren uitverkozen voor dit bijzondere experiment. Het ging nog bijna mis: "Mijn begeleider Gerard belde waar ik nou bleef. Wat bleek: ik stond bij de Raakspoort, het stadskantoor, terwijl de wethouder en de anderen op mij zaten te wachten in het Stadhuis!"

Hij was totaal verbouwereerd, zegt hij over die bijeenkomst. "Maar het voelde ook als een soort erkenning. Voor mijn gevoel doe ik al zo lang mijn best om het goed te doen. En blijkbaar wordt dat gezien." Eerst vertelde hij het aan zijn familie, en na een interview met Haarlems Dagblad wist iedereen het. "Zoiets houd je toch moeilijk geheim. Maar ik kreeg alleen maar positieve reacties, iedereen was heel blij voor me."

Hij heeft "een zwaar hoofd", zegt Ralph. "Ik kan soms verdwalen in zware gedachten. Alles komt hard binnen bij mij - harder dan bij andere mensen." Vorig jaar zomer ging het mis: hij werd opgenomen in een psychiatrische kliniek in Poortugaal. Vervolgens raakte hij zijn woning

“Ik heb het geld vastgezet, zelf kan ik er niet bij

in Schalkwijk kwijt wegens het veroorzaken van overlast. Sindsdien verblijft hij in de Velserspoort, een opvanglocatie van HVO-Querido, waar hij een 'vast bed' heeft. "Vanaf zes uur 's avonds mag je naar binnen, om elf uur gaan de deuren dicht, en om negen uur moet je weer weg. Wat ik overdag doe? Ik ben nogal een beweeglijk type, dus ik hol van hot naar her. Van de ene afspraak naar de andere, van hulpverlening naar gemeenteloket, of op bezoek bij mijn moeder. Ik wil altijd een heleboel doen op een dag, maar dat lukt niet altijd. Dat vind ik dan frustrerend." Zijn prioriteit: weer een eigen woning vinden. Hij heeft inmiddels een urgentieverklaring, dus hij hoopt dat het snel gaat. "Maar ik ga niet over één nacht ijs; ik ga het aanbod goed bekijken. Ik wil een prettige, veilige plek."

Elektrische gitaar

Pas als dát is gelukt, durft hij na te denken over die tienduizend euro die hij via *The Haarlem Project* tot zijn beschikking heeft. "Het geld staat nu vast, ik kan er niet bij. Op mijn eigen verzoek, want hoewel het heel veel geld lijkt, is het natuurlijk zo op. Ik wil het straks zinnig besteden. Een eigen bedrijfje beginnen, spullen kopen voor mijn nieuwe huis. Of een mooi muziekinstrument, zoals een elektrische gitaar. Dat gaat nu niet, want waar

moet ik het laten?" Hij speelt én luistert graag, als hij er de rust voor kan vinden. Bijvoorbeeld Steely Dan of Philip Glass. "Muziek is net als je hoofd: wat je mooi vindt, hangt van je stemming af."

Hij spreekt regelmatig met Rokus Loopik, coach en projectleider van *The Haarlem Project*. "Met hem overleg ik wat ik wil. Eerst wilde ik zo snel mogelijk met vakantie - even rust, even helemaal weg van alles. Maar dat idee heb ik weer een beetje laten varen. Want het gaat nu best goed met me. Waar ik naartoe wil? Bilbao staat bovenaan mijn lijstje. Daar staat een van de drie beroemde Guggenheimmusea. Ik houd van kunst, ik teken zelf ook graag. En het lijkt me gewoon een mooie stad om doorheen te slenteren. Misschien ga ik er alsnog naartoe. Maar ik moet de rust eerst en vooral in mijn eigen hoofd zien te vinden."

Hoewel hij minstens elke dag wel één keer denkt: *van mij hoeft het allemaal niet meer*, is hij een positief mens, zegt Ralph. "I'll never be clever, ken je dat nummer, van Herman Brood? Dat ben ik. Ik ben misschien soms wat naïef en een beetje zwaarmoedig, maar ik bezit gelukkig wel enige humor en zelfspot. Dat is mijn redding in het leven, denk ik." ■

Alle afleveringen uit deze artikelserie teruglezen: www.straatjournaal.com